

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 40. Nuncius de recens invento, occupatoque Mexico ad Carolum delatus

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

§. XL.

Sæcul. XVI.
A.C. 1519

*Nuncius de recens detecto, occupato-
que Mexico ad Carolum
delatus.*

Sub idem ferme tempus raro felicitatis *Anton. Vera*
 concursu Rex denuo nuncium non *hist. Car. V.*
 minus faustum quam gratum accepit; si. p.24.
gnificabatur enim illi, quod Ferdinandus *Ant. de Solis*
Cortesius Mexicanam Insulam occupasset. *hist. nov.*
Sita est hæc regio in America Septen- *Hispan.*
trionali, tamque amplio protenditur spa- *Diego de Cif-*
tio, ut a Chiagra flumine, quod Panamæ *noro de Ser.*
Isthmum alluit, usque ad fluvium Boreæ. *de la Ciud de*
lem, ubi sese in mare purpureum de- *Mex.*
volvit, longitudinem suam ad sexcentas *Pet. Martyr.*
circiter leucas porrigat. Vela fecit Cor- *decad. 5 c. I.*
tesius Sant. Jagi die decima octava No- *in vit. Cortes.*
vemberis Anno post Christum natum mil- *Raynald. an.*
lesimo quingentesimo decimo quinto, quo *1519. n. 69.*
Havanam appulsus, exercitum suum *ann. 1520.*
prositus exiguum in undecim centurias
distribuit, earumque unam singulis suis
navibus imposuit; inde vero die decima
Februarii anno quingentesimo decimo
nono supra millesimum profectus, Ta-
buscum, quod Mexici Provincia est, per-
venit, ibidemque die vigesima quinta
Martii insignem plane victoriam de Indis
reportavit, ac continuato fortunæ cursu
usque ad Quiabistanum procurrens, eo-

H h 5 dem

Sæcul. XVI. ðem loco urbem condidit, quæ *Vera*
A.C. 1519. *Crux* appellata est. Ast Cortesius post
 nonnullas expeditiones feliciter confe-
 stas, cum ejus cor in ampliores spes assur-
 geret, ipsum Mexicum, imperii hujus
 caput, armis invadere, stupendo prorsus
 consilio constituit, ac octava Nove-
 bris die secundo vento illuc profectus est:
 adventantem Imperator, Motezuma no-
 mine, extra urbis suæ mænia obviam
 procurrens exceptit; ambo aliquamdiu
 conjunctissime vivebant; verum Corte-
 sius comprobata Regis hujus perfidia,
 eundem in vincula conjici jussit, eumque
 celebratis Ordinum comitiis compulit,
 ut regnum suum Carolo Hispaniarum
 Regi subjiceret, confessò hanc in rem
 instrumento publico, quod per totum de-
 nique Regnum solemni pompa promul-
 gatum est.

Hoc facto Cortesius Aloysium Fer-
 nandez, Portocarerum, & Franciscum
 Montejum in Hispanias alegabat, qui
 Regi prima novæ hujus felicitatis auspi-
 cia nunciarent, simulque sexcenta aureo-
 rum millia tributi nomine exacta defer-
 rent. Quinta hujus summae pars His-
 paniarum Regi reservabatur, totidemque
 pecuniae pro Cortesio, publicisque ne-
 cessitatibus expendebantur, residuum ve-
 ro inter Duces, militesque Hispanos di-
 stribuebatur, detractis tamen iis, quæ
 pro

pro instruenda classe, æreque alieno pe- Sæcul. XVI.
 nitus solvendo destinabantur. Cum ve- A.C. 1519.
 ro invidia perpetuo sit mærori obnoxia,
 ita Didacus Velasquez Insulæ Cubæ gu-
 bernator de aliena, quam Cortesius sibi
 acquisierat, gloria tristis, eundem inquis
 consiliis perdere animo constituit; quin
 imo adversus illum copias in aciem edu-
 xit, eisque Pamphilum de Narbaes præ-
 fecit; vicit tamen Cortesii fortitudo;
 quippe Pamphilus capitur, omnesque ejus
 milites ad Cortesii vexilla transeunt. Ast
 Hispani viribus aucti secundis hucus-
 que rebus modum imponere, brevi ne-
 gligebant, in tantas crudelitates effusi,
 ut non levem nomini suo labem inferen-
 tes, ab ipsis nationis suæ Viris probi-
 tate ac genere conspicuis veluti huma-
 nitatem exuisse, merito redarguerentur.

§. XLI.

Fretum Magellanicum apertum.

Post tam amplam detecti Mexici pro- *Anton. Vera*
speritatem, rerum series nos ad ter- hist. Carol. V.
ras Polo Antarcticō magis propinquas p. 25.
deducit, quas sub felicissimis Caroli Cæ- Ferdin. Fi-
saris auspiciis Ferdinandus Magellanus zarro illust.
seu Magelhaëns Lusitanorum Bellidux de nuevo
detexerat. Is, cum a Lusitaniae Rege Mundo col-
suum sibi stipendum medio nummi au- left. rer.
rei pretio singulos in menses augeri pete- Indic. c. 3.
Maff. I. 8.
ret, *Ofor. I. II.*